

Tilsynserklæring for skoleåret 2024/2025 for Viby Friskole:

1. Skolens navn og skolekode

Skolekode: 263003	Skolens navn: Viby Friskole
----------------------	--------------------------------

1.1 Navn på den eller de tilsynsførende

Finn Sørensen

2. Angivelse af datoer for tilsynsbesøg samt i hvilke klasser og fag, tilsynet har overværet undervisningen, på de enkelte datoer.

Efter lov om friskoler og private grundskoler § 9 d, skal den tilsynsførende overvære undervisningen i et omfang afstemt efter skolens størrelse, svarende til mindst én hel skoledag, overvære undervisningen inden for hvert af de fagområder, som folkeskolens fagkreds naturligt kan opdeles i, drøfte indholdet af skolens undervisningsplaner med skolens leder og lærere og vurdere det anvendte undervisningsmateriales faglige og pædagogiske kvalitet.

Dato	Klasse	Fag	Fagområde	Tilsynsførende
02-10-2024	3	Dansk	Humanistiske fag	Finn Sørensen
02-10-2024	4	matematik	Naturfag	Finn Sørensen
02-10-2024	5/6	billedkunst	Praktiske/musiske fag	Finn Sørensen
26-11-2024	1-3	bevægelse	Praktiske/musiske fag	Finn Sørensen
26-11-2024	0	Dansk	Humanistiske fag	Finn Sørensen
26-11-2024	1	matematik	Naturfag	Finn Sørensen
26-11-2024	2	musik	Praktiske/musiske fag	Finn Sørensen
26-11-2024	0-2	projekt	Humanistiske fag	Finn Sørensen
26-03-2025	4	historie	Humanistiske fag	Finn Sørensen
26-03-2025	8	dansk	Humanistiske fag	Finn Sørensen
26-03-2025	7	engelsk	Humanistiske fag	Finn Sørensen
08-04-2025	3	kristendom	Humanistiske fag	Finn Sørensen
08-04-2025	9	naturfag/tværfaglig	Naturfag	Finn Sørensen

08-04-2025	8	historie	Humanistiske fag	Finn Sørensen
08-04-2025	4	matematik	Naturfag	Finn Sørensen

2.1 Beskrivelse af tilsynsbesøg

I løbet af skoleåret er det blevet til fire tilsynsbesøg med observationer af undervisning og samtaler med elever, lærere og ledelse. Det har været et bredt udsnit af fag og på de fleste klassetrin. Mine besøg på skolen indleder jeg altid med deltagelse i skolen obligatoriske morgensang. I forbindelse med besøgene har jeg, hvor der har været mulighed for det, talt med underviserne inden lektionen og i mange tilfælde også efter, hvor vi bl. a. har drøftet lektionens mål og faglige indhold, de anvendte læremidler, metoder og evalueringformer. Da observationer altid vil være et øjebliksbillede af et igangværende forløb, har jeg lagt stor vægt på at kunne orientere mig i den årsplan og /eller forløbsplan, der ligger til grund for undervisningen. Efter hvert tilsynsbesøg har der været en opfølgende samtale med ledelsen. Her er der blevet drøftet forskellige problemstillinger vedr. tilsynet. Der er fx drøftet den seneste trivselsundersøgelse og hvordan der er blevet arbejdet med den i klasserne. Ledelsens forventninger til udarbejdelse af årsplaner, skolens evalueringskultur, hvordan der arbejdes med at inddrage eleverne i den daglige undervisning, det nye projekt med en aldersintegreret/projektorienteret indskoling, prioritering af undervisningsmidler og naturligvis skolens praksis i forbindelse med medarbejdernes skærpede underretningspligt.

3. Foregår undervisningen udelukkende på dansk i alle fag, sprogfag undtaget?

Ja

Efter lov om friskoler og private grundskoler m.v. § 2, stk. 3 er undervisningssproget i en fri grundskole dansk, dog er undervisningssproget i de tyske mindretalsskoler tysk. § 6 a Skolens lærere skal beherske dansk i skrift og tale, dette gælder dog ikke lærerne ved de tyske mindretalsskoler eller ved skoler, der har fået godkendt et andet undervisningssprog end dansk.

3.1 Uddybning

4. Står undervisningen inden for det humanistiske fagområde mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen?

Ja

Efter lov om friskoler og private grundskoler § 9 d, skal den tilsynsførende, overvære undervisningen i et omfang afstemt efter skolens størrelse, svarende til mindst én hel skoledag, overvære undervisningen inden for hvert af de

fagområder, som folkeskolens fagkreds naturligt kan opdeles i, drøfte indholdet af skolens undervisningsplaner med skolens leder og lærere og vurdere det anvendte undervisningsmateriales faglige og pædagogiske kvalitet.

4.1 Uddybning

I historie i 8. klasse arbejdes der med industrialiseringen - Eleverne skal arbejde med fagforeninger. Inden lektionen har underviseren lagt lektionsplanen på skolens intra, hvor eleverne kan se lektionens mål og indhold og henvisning til materialer og kilder. Der bliver arbejdet i grupper, hvor hver gruppe vælger en fagforening. Opgaven er, at hver gruppe skal udvælge en mærkesag, som de skal formulere som et slogan/kampråb og illustreres med tegning.

Lektionen munder ud i fremlæggelser fra hver gruppe i form af caféfremlæggelser, hvor eleverne roterer mellem grupperne - denne form for fremlæggelse giver god mulighed for at flere kommer til orde. Igennem arbejdsprocessen bliver eleverne bevidste om forskellige faggruppers vilkår, forventninger og krav. I arbejdet bliver forskellige metoder taget i anvendelse fx kronologi og kildekritik. I årsplanen for 8. klasse er Fælles mål - kompetenceområder samt færdigheds- og vidensområder foldet ud på udmærket vis.

5. Står undervisningen inden for det naturfaglige fagområde mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen?

Ja

Efter lov om friskoler og private grundskoler § 9 d, skal den tilsynsførende, overvære undervisningen i et omfang afstemt efter skolens størrelse, svarende til mindst én hel skoledag, overvære undervisningen inden for hvert af de fagområder, som folkeskolens fagkreds naturligt kan opdeles i, drøfte indholdet af skolens undervisningsplaner med skolens leder og lærere og vurdere det anvendte undervisningsmateriales faglige og pædagogiske kvalitet.

5.1 Uddybning

I naturfag i 9. klasse arbejdes der med et fælles fagligt fokusområde. Eleverne har gennem 8. og 9. klasse arbejdet med fire faglige fokusområder i 3 ugers forløb. Der er arbejdet med - Produktion med bæredygtig udnyttelse af naturgrundlaget - Den enkelte og samfundets udledning af stoffer - Bæredygtig energiforsyning på lokalt og globalt plan - Strålings indvirkning på levende organismers levevilkår. Underviserne har sat tydelige mål for projekterne. Eleverne arbejder projektorienteret i grupper af 3-4 i hver gruppe. Projektet er tydeligt rammesat og der er klare forventninger til processen. I årsplanen for biologi/naturfag i 9. klasse er fælles mål foldet ud på udmærket vis.

6. Står undervisningen inden for det praktisk-musiske fagområde mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen?

Ja

Efter lov om friskoler og private grundskoler § 9 d, skal den tilsynsførende, overvære undervisningen i et omfang afstemt efter skolens størrelse, svarende til mindst én hel skoledag, overvære undervisningen inden for hvert af de fagområder, som folkeskolens fagkreds naturligt kan opdeles i, drøfte indholdet af skolens undervisningsplaner med skolens leder og lærere og vurdere det anvendte undervisningsmateriales faglige og pædagogiske kvalitet.

6.1 Uddybning

7. Står elevernes standpunkt i dansk mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen?

Ja

7.1 Uddybning

Det faglige niveau i dansk vurderes at stå mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen. Vurderingen er baseret på observationer af danskundervisningen på forskellige klassetrin, på gennemgang af årsplaner, som tilgodeser kravene i Fælles mål samt på de opnåede prøvekarakterer. Der bliver anvendt relevante læremidler, som har faglig/didaktisk kvalitet.

8. Står elevernes standpunkt i matematik mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen?

Ja

8.1 Uddybning

Det faglige niveau i matematik vurderes at stå mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen. Vurderingen er baseret på observationer af matematikundervisningen på forskellige klassetrin, på gennemgang af årsplaner, som tilgodeser kravene i Fælles mål samt på de opnåede prøvekarakterer. Der bliver anvendt relevante læremidler, som har faglig/didaktisk kvalitet.

9. Står elevernes standpunkt i engelsk mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen?

Ja

9.1 Uddybning

Det faglige niveau i engelsk vurderes at stå mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen. Vurderingen er baseret på observationer af engelskundervisningen på forskellige klassetrin, på gennemgang af årsplaner, som tilgodeser kravene i Fælles mål samt på de opnåede prøvekarakterer. Der bliver anvendt relevante læremidler, som har faglig/didaktisk kvalitet.

10. Fører skolen til prøve i historie?

Nej

10.1 Årsag

Skolen afholder ikke prøve i historie jf. §8a, stk. 5

10.2 Står elevernes standpunkt i historie mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen?

Ja

10.3 Uddybning

Jeg har observeret historieundervisningen på forskellige klassetrin - Skolen underviser efter Fælles mål for historie og i de årsplaner, der ligger til grund for undervisningen, bliver fælles mål foldet ud på udmærket vis.

11. Står skolens samlede undervisningstilbud ud fra en helhedsvurdering mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen

Ja

11.1 Uddybning

Jeg har til brug for vurderingen af skolen samlede undervisningstilbud indsamlet forskellige data:

Sommerens resultater af afgangsprøverne i de bundne prøver - her er karaktergennemsnittet ift. det forventede.

Observationer - overværelse af undervisning i et så bredt udsnit af skolens fagrække og klassetrin som muligt - underviserne er generelt tydelige mht. til lektionens faglige indhold og det faglige indhold er generelt relevant og relateret til Fælles mål for fag og klassetrin og for det meste argumenteret i årsplanerne. Da mine observationer er et øjebliksbillede af et igangværende forløb er det vigtigt at kunne orientere sig i de årsplaner/forløbsplaner, der ligger til grund for undervisningen. I den forbindelse spiller årsplanernes kvalitet en væsentlig rolle. Jeg har gennem årene set en positiv kvalitetsmæssig udvikling i de udarbejdede årsplaner.

Metoder og arbejdsformer - her har jeg set en varieret anvendelse. fx. projektarbejdsformen udfoldet i naturfag, oplæsning og fortælling i fagene kristendom og historie. I indskolingen har jeg set hvordan man målrettet kan arbejde projektorienteret. Her blev undervisningen både konkret og kreativ med mulighed for at træffe forskellig valg. Eleverne var undersøgende i forhold til temaet, de stillede spørgsmål. Undervisningen var produktorienteret og der var forventning om formidling og præsentation - Undervisningen var en godt eksempel på, hvordan underviserne kan inddrage eleverne og give dem mulighed for at være medskabende i undervisningen.

Samtale med med elevrådserpræsentanter - om elevernes arbejde i elevråd - elevernes samarbejde med ledelse og bestyrelse

Samtaler med undervisere - fx om planer for undervisningen, undervisningens mål og faglige indhold samt anvendte læremidler.

Samtaler med skolens ledelse - Efter hvert tilsynsbesøg har der været en opfølgende samtale med ledelsen. Der er fx blevet drøftet arbejdet med handleplaner for elever med særlige behov, skolens evalueringskultur, ledelsens forventninger til udarbejdelse af årsplaner, trivselsundersøgelsen, indskolingsprojektet, skolens planer for etablering af tidssvarende faglokaler.

Skolens selvevalueringer - Skolen har gennem en årrække foretaget elevtrivselsundersøgelser. Undersøgelserne er

tilgængelige på skolens hjemmeside, hvor der også er beskrevet, hvordan der arbejdes med resultaterne. Der er mig bekendt ikke foretaget andre systematiske evalueringer af skolens virksomhed eller dele deraf. På den baggrund er det min vurdering, at skolens samlede undervisningstilbud står mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen.

12. Forbereder skolen efter sit formål og i hele sit virke eleverne til at leve i et samfund som det danske med frihed og folkestyre?

Ja

12.1 Uddybning

Eleverne er fx. repræsenteret i Roskilde kommunes "Unge-byråd" . I forbindelse med kommunalvalg og valg til folketinget bliver der sat ekstra fokus på det formelle demokrati. Eleverne har været repræsenteret i ungdomsparlamentet i Folketinget. Skolen har i de seneste år haft fokus på elevrådsarbejdet - eleverne føler sig hørt af ledelsen og de har mulighed for indflydelse på hverdagsnære ting.

13. Udvikler og styrker skolen elevernes demokratiske dannelse?

Ja

13.1 Uddybning

14. Udvikler og styrker skolen elevernes kendskab til og respekt for grundlæggende friheds- og menneskerettigheder?

Ja

14.1 Uddybning

15. Benytter skolen kønsopdelte aktiviteter i undervisningen?

Nej

15.1 Uddybning

16. Arbejder skolen løbende med at sikre kønsligestilling på skolen?

Ja

16.1 Uddybning

17 Har skolens elever dannet elevråd eller varetager eleverne på anden demokratisk måde deres fælles interesser vedrørende skolen?

Ja

17.1 Uddybning

Elevrådsarbejdet er i en god gænge. Skolen har i de seneste år har haft fokus på elevrådsarbejdet - dog kunne , der ifølge eleverne, ønskes et større engagement bredt blandt eleverne. Elevrådet har stillet en lang række forslag til forbedring af skolens udearealer og det er mit indtryk, at eleverne er inddraget i den byggeproces man håber kommer i gang i løbet af året. Elevrådet samarbejder på tværs af forskellige klasetrin så både små og store kommer til orde. Elevrådet har jævnlige møder med skolens ledelse og de har adgang til punkter på bestyrelsesmøder, hvor bestyrelsen gerne vil høre eleverne. Ifølge eleverne har eleverne ikke megen kontakt til bestyrelsen. En fast repræsentation i bestyrelsen kunne medvirke til at eleverne oplever, hvordan demokrati og medbestemmelse folder sig ud i hverdagen. Det kræver imidlertid et målrettet arbejde for at motivere eleverne til at deltage i opgaver i det formelle demokrati.

19 Har skolen en praksis, der understøtter, at de ansatte efterlever deres skærpede underretningspligt, fx ved at have beskrevne procedurer?

Ja

19.1 Uddybning

Alle ansatte er bekendte med den skærpede underretningspligt og temaet drøftes løbende på personalemøder.

20 Sikrer skolen, at de ansatte ved, at den skærpede underretningspligt er personlig?

Ja

20.1 Uddybning

Temaet drøftes løbende på personalemøder

21. Donationer

Har skolen i det foregående regnskabsår modtaget en eller flere donationer som tilsammen overstiger 20.000 kr. eksklusive moms fra samme donator?

Nej

22. Tilsynets sammenfatning

Jeg har nu haft et samarbejde med Viby Friskole gennem fire år og har et særdeles godt indtryk af skolen. Jeg møder velforberedte undervisere og en dagligdag med respektfuld samvær både mellem voksne og børn og børnene imellem. Jeg oplever en skole, hvor børnene trives, der mærkes en god atmosfære. Skolen har gode rammer og man vil i de kommende år vil gøre disse rammer endnu mere tidsvarende gennem etablering af en række nye faglokaler. Skolen har i indeværende skoleår indledt et forsøg med en aldersintegreret projektorienteret indskoling, som fremadrettet givetvis vil give ny næring til skolens samlede udvikling.

I min vurdering af Viby Friskole har jeg inddraget en lang række data, observationer og samtaler. På den baggrund kan jeg samlet konkludere, at skolens undervisningstilbud ud fra en helhedsvurdering står mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen.